

Policy för Swedwatchs arbete

Fastställd av Swedwatchs styrelse den 18 mars 2009, reviderad den 22 okt 2012 och 3 mars 2014.

Innehåll

1. Swedwatchs syfte och strategi
2. Arbetet med rapporter
3. Externa uppdrag
4. Diskretion och jäv
5. Transparens
6. Generella riktlinjer för medlemsorganisationer

1. Swedwatchs syfte och strategi

1.1 Mål och syfte

1.1.1 Swedwatchs övergripande målsättning och syfte är att minska sociala och miljömässiga missförhållanden i samband med svenskrelaterade företags verksamhet utomlands, framförallt i utvecklings- och tillväxtländer, genom

- att granska, påverka och informera om sådana missförhållanden, samt
- att uppmuntra föredömen, driva på och i en öppen dialog samverka med företag och offentliga institutioner i Sverige så att större uppmärksamhet ägnas åt att förebygga sådana missförhållanden.

1.2 Funktion

1.2.1 Swedwatch fyller en både granskande och upplysande funktion och ska därmed uppmuntra, driva på och i öppen dialog samverka med företag, ägare och andra intressenter, och därmed bidra till att skynda på processer inom företagen som gagnar människor och miljö i deras verksamhetsländer i syd.

1.2.2 Organisationen ska hålla en hög kompetensnivå beträffande svenska och internationella företags ansvar i leverantörskedjor, i diktaturer, i postkonfliktländer och fattigdomskontexter. Särskilt fokus ägnas grupper som i vissa sammanhang kan anses särskilt utsatta; migrantarbetare, kvinnor och ursprungsfolk t ex. Studiernas resultat viktas mot nationell lagstiftning och internationella riktlinjer gällande företag och mänskliga rättigheter från OECD, FN, ILO, ISO, EU, IFC¹ m.fl.

¹ Organisation for Economic Co-operation and Development, United Nations, International Labour Organization, International Organization for Standardization, European Union, International Finance Corporation/World Bank.

1.3 Strategier

1.3.1 Swedwatch ska uppnå sina syften och målsättningar genom tre strategier:

- Granska företags verksamhet i utvecklingsländer och på tillväxtmarknader samt informera allmänhet och näringsliv om slutsatserna.
- Tillsammans med medlemsorganisationerna (MO) bedriva pådrivande arbete genom aktiviteter som relaterar till en granskning.
- Samarbeta med och arbeta för kapacitetsbyggande av lokala partners i syd, nätverka internationellt och delta i den allmänna svenska och internationella CSR-debatten.

2. Arbetet med rapporter

2.1 Kvalitet och metod

2.1.1 Swedwatches rapporter bygger på gedigna undersökningar och ska uppfylla höga krav på integritet och kvalitet i arbetet.

2.1.2 Swedwatch arbetar kritiskt granskande, argumenterande och öppet redovisande, och relaterar till tidigare studier och beprövad erfarenhet. Så långt som möjligt ska vi:

- arbeta brett och källkritiskt,
- redovisa vilken metod som används vid varje studie,
- diskutera valet av metod och metodens begränsningar,
- använda vederhäftiga referenser,
- bestyrka specifika påståenden med säkra källor,
- verifiera känsliga uppgifter med flera olika källor.

2.1.3 Swedwatches särskilda bidrag till den svenska diskussionen om företags ansvar för mänskliga rättigheter och miljö är att finna och presentera förstahandsinformation rörande berörd lokalbefolkning, lokala miljöförhållanden eller anställda i utvecklingsländer. I många av de länder som Swedwatches rapporter berör finns betydande svårigheter att hitta tillförlitliga experter, gedigen och uppdaterad forskning, och att röra sig fritt och söka information. De metodmässiga begränsningar som detta kan leda till ska alltid redovisas.

2.1.4 Swedwatches arbetsmetod beskrivs närmare i Swedwatches interna metodhandbok. Personal och externa konsulter som anlitas av Swedwatch ska alltid följa metodhandboken.

2.1.5 Metoder och system för intern och extern kvalitetssäkring utvärderas och utvecklas löpande.

2.2 Planering av egna rapporter

2.2.1 Vilka granskningar som ska genomföras under verksamhetsåret beslutas dels av styrelsen genom verksamhetsplanen, dels av kanslichefen i samråd med styrelsen på löpande basis. Kansliets kontinuerliga kartläggning utgör tillsammans med MO:s önskemål en utgångspunkt för verksamhetsplaneringen.

2.2.2 De fall Swedwatch uppmärksammar ska:

- relatera till sociala eller miljömässiga missförhållanden och kopplas till branscher, länder och sakfrågor som Swedwatch prioriterar,
- ha så pass stark koppling till den svenska marknaden eller svenskt näringsliv att Swedwatches studier har möjlighet att påverka de missförhållanden som dessa företag eller deras samarbetspartners åstadkommit eller bidragit till,
- anknyta till aktuella sakfrågor och debatter och kunna väcka ett allmänt intresse,
- vara möjliga att undersöka, d v s det måste finnas möjligheter att hitta tillförlitlig information.

Swedwatch ska även lyfta fram positiva exempel där företag agerat föredömligt i socialt eller miljömässigt avseende.

2.2.3 Samarbete kring enskilda rapporter kan också ske med organisationer som inte är medlemmar av Swedwatch. Förutsättningarna för samarbetet avgörs av kanslichefen i samråd med styrelsen.

2.2.4 Innan arbetet med en ny fallstudie påbörjas görs vanligen en förstudie. Därefter enas MO och kansliet om en projektplan (beslut tas) och Swedwatches researcher får i uppgift att genomföra projektet enligt plan.

2.3 Slutförande

2.3.1 Rekommendationer utarbetas av Swedwatches researcher i samråd med rapportchef och MO. De baseras på granskningens resultat och relevanta internationella konventioner och riktlinjer.

2.3.2 MO ges möjlighet att kommentera två på varandra följande utkast av studien. Kommentarer lämnas i ett dokument till kansliet.

2.3.3 MO:s kommentarer på rapportutkast som inte är av rent faktamässig karaktär, har en rådgivande funktion. Frågor om disposition, skrivsätt, med mera, avgörs ytterst av Swedwatches kanslichef.

2.3.4 Det berörda företaget/företagen ges möjlighet att läsa rapporten och kommentera sakfel innan den publiceras. Företaget/företagen erbjuds också att komplettera rapporten med en skriftlig kommentar som publiceras oredigerad med rapporten på Swedwatches hemsida.

2.4 Lansering och efterarbete

2.4.1 Rapportlansering ska ske enligt projektplanen. MO och Swedwatch ska gå "hand i hand" och i största möjliga utsträckning kommunicera rapportens frågor parallellt under hela processen för största möjliga påverkan.

2.4.2 Det ska i all kommunikation tydligt framgå att rapporten är gjord av Swedwatch (i samarbete med x).

2.4.3 Rapporter offentliggörs och presenteras på Swedwatchs hemsida, genom nyhetsbrev, pressmeddelanden och sociala medier.

2.4.4 I pressmeddelanden anges antingen citat och kontaktuppgifter både till MO och Swedwatch.

2.4.5 På Swedwatch är det den ansvarige researchern, rapport- eller kanslichefen som besvarar frågor från journalister och andra intressenter.

2.4.6 Seminarier och/eller företagsmöten kan arrangeras i anslutning till rapportsläpp eller en tid efteråt. På dessa möten ska rapportens slutsatser och rekommendationer diskuteras med företagen. Syftet är att förmå företagen att genomföra föreslagna rekommendationer. Vilken roll och vilket ansvar Swedwatch respektive MO har på dessa möten definieras i projektplanen från fall till fall.

2.5 Uppföljningar

2.5.1 Ungefär ett år efter det att en rapport lanserats publiceras en uppföljning under förutsättning att den nya informationen är tillräckligt intressant. I denna finns det bland annat möjlighet att visa på positiva förändringar och åtgärder som det aktuella företaget vidtagit. Uppföljningar kan även genomföras på andra sätt, exempelvis genom rundabordssamtal. I verksamhetsplanen fastställs, så långt det är möjligt, vilka uppföljningar som ska göras under året.

3. Externa uppdrag

Swedwatch utför uppdrag åt externa uppdragsgivare. Intäkterna från externa uppdrag utgör vid sidan av medlemsintäkter den av Sida villkorade egeninsatsen. På grund av föreningens allmännyttighet ska dock inte intäkter från externa uppdrag uppgå till mer än 30 procent av budget.

3.1 Riktlinjer för externa uppdrag

3.1.1. Swedwatch är en allmännyttig förening och de uppdrag som genomförs ska falla innanför ramen för Swedwatchs övergripande målsättning och syfte: att minska sociala och miljömässiga missförhållanden i samband med svenskrelaterade företags verksamhet.

3.1.2 Uppdragsförfrågningar och förutsättningar för uppdraget avgörs av kanslichefen. Swedwatch gör inte uppdrag åt privata företag. Undantag kan göras om uppdraget är av generell researchkaraktär (t ex riskanalys), vilket stäms av med styrelsen, eller om det handlar om utbildning inom företagsansvar, miljö och mänskliga rättigheter. Uppdraget ska inte vara av rådgivande art och eventuell rapport är alltid offentlig.

3.1.3. Det arbete Swedwatch utför på uppdrag av externa uppdragsgivare genomförs med största möjliga oberoende vilket även framgår i uppdragsavtal.

3.1.4 Det faktum att Swedwatch utför ett uppdrag förhindrar inte Swedwatch att granska uppdragsgivaren vid ett senare tillfälle. Ingen uppdragsgivare äger rätt att använda Swedwatches namn eller logotyp i sin marknadsföring eller informationsmaterial utan godkännande av Swedwatch. Allt detta ska framgå i uppdragsavtalet.

3.2 Tjänster som Swedwatch kan erbjuda externa uppdragsgivare

3.2.1 Swedwatch erbjuder sig att göra granskningar eller riskanalyser av svenskrelaterad affärsverksamhet i utvecklingsländer och på tillväxtmarknader. Granskningarnas/analysernas inriktning är sociala och miljömässiga missförhållanden som antingen redan existerar eller riskerar att uppstå genom en viss verksamhet. Swedwatch kan även göra research som är relaterad till hållbarhetsfrågor och som kan användas som underlag i andra organisationers publikationer.

3.2.2 Swedwatch redovisar sina metoder öppet för uppdragsgivaren som ges möjlighet att inkomma med förslag och synpunkter på metodval.

3.2.3 Swedwatch erbjuder även utbildningar som grundar sig på det egna rapportarbetet samt internationella konventioner och riktlinjer kring företags ansvar för mänskliga rättigheter och miljö från OECD, FN, ILO, EU, ISO, IFC m.fl.

3.2.4 Swedwatch kan arrangera seminarier och workshops med och för företag och organisationer i syfte att uppfylla organisationens mål. Kostnaderna som uppstår kan täckas av deltagaravgifter.

4. Annat ekonomiskt stöd

4.1 Swedwatch kan förutom att inbringa ekonomiskt stöd från svenska och europeiska institutioner samt intäkter från uppdrag även ta emot annat ekonomiskt stöd. Detta kan ske så länge Swedwatches integritet inte rubbas. Donationer får aldrig villkoras och inga motkrav får förekomma.

4.2. Swedwatch kan ta emot donationer som stämmer överens med Swedwatches mål och övriga policies. Stöd från källor som kansliet bedömer kan leda till intressekonflikter tas upp i Swedwatches styrelse som fattar beslut. Swedwatch redovisar alla donationer över 10 000 kr per år.

5. Diskretion och jäv

5.1 Uppgifter om planerade och pågående rapporter som ännu inte publicerats ska behandlas diskret av Swedwatches personal, anställda konsulter och enskilda styrelseledamöter. Detta gäller exempelvis uppgifter om namn på enskilda företag.

5.2 För att inte enskilda personers olika roller ska riskera att sammanblandas ska inte Swedwatches styrelseledamöter anlitas som konsulter i arbetet. Personal och styrelseledamöter bör inte arbeta för organisationer som granskas. Personal på Swedwatch bör inte sitta i styrelse eller ledning för medlemsorganisation.

6. Transparens

6.1 Swedwatches styrdokument såsom stadgar, policies, klagomålsinstans, metodhandbok, årsredovisning samt styrelseprotokoll är offentligt material och publiceras på hemsidan.

6.2 Samtliga rapporter som Swedwatch producerar, inklusive de som görs på uppdrag av externa uppdragsgivare, är offentliga och publiceras på hemsidan.

6.3 Swedwatch förbehåller sig alltid rätten att rapportera om och offentligt redogöra för innehållet och resultatet av dialoger som genomförts med företag efter att rapporter publicerats. Vid företagsdialoger kan Chatham House-regeln övervägas.² Swedwatches kanslichef avgör när denna kan användas.

7. Generella riktlinjer för medlemsorganisationer

7.1 Samtliga rapporter som Swedwatch gör på MO:s uppdrag ska vara väl förankrade i respektive medlemsorganisation och dess agenda. Det innebär att framtagande och lansering sker under ömsesidigt samråd och respekt för uppsatta tidsramar, projektplan och plan för efterarbete.

7.2 Kontaktperson på MO ska utses för varje rapport. Denna ska vara tillgänglig och svarbar för medlemsorganisationens räkning till stöd för Swedwatches researcher fram till rapportlansering.

² Chatham House innebär att bland annat att citat inte kan härledas till namngiven person.